

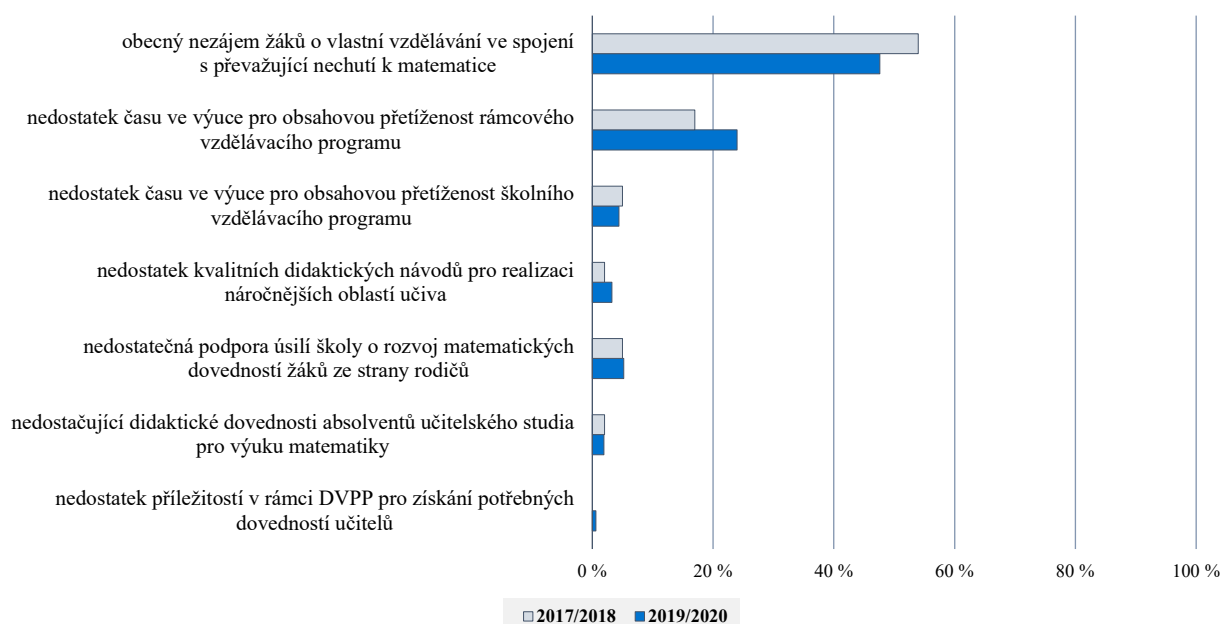
5 ROZVOJ MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI ŽÁKŮ

Hodnocení rozvoje matematické gramotnosti žáků se ve svém obsahu zaměřilo na dvě dílčí oblasti, a to na omezující překážky a preferované oblasti podpory své práce pohledem učitelů matematiky na základních školách, respektive na současné a budoucí změny v matematickém vzdělávání pohledem ředitelů navštívených základních škol. Obecně je třeba poukázat na vysokou stabilitu hodnocených aspektů matematické gramotnosti na 1. i 2. stupni základní školy (např. srovnání vybraných aspektů matematické gramotnosti žáků pro školní roky 2017/2018 a 2019/2020), tj. učitelé 1. i 2. stupně základní školy vnímají hodnocené aspekty rozvoje matematické gramotnosti žáků obdobně.

5.1 Rozvoj matematické gramotnosti žáků – překážky a oblasti podpory

Rozvoj matematické gramotnosti žáků základních škol může být komplikován různými překážkami, jejichž poznání je důležité pro efektivní plánování případných systémových intervencí. V tomto ohledu uváděli učitelé matematiky častěji dvě témata. Prvním tématem je obecný nezáměr žáků o vlastní vzdělávání, a to ve spojení s převažující nechtutí k matematice (48 % učitelů), druhým tématem pak nedostatek času ve výuce pro obsahovou přetíženost RVP, potažmo ŠVP (28 % učitelů). Je zřejmé, že hlavní překážky rozvoje matematické gramotnosti žáků vnímané učiteli matematiky korespondují a dále podporují zjištění předchozích kapitol. Učiteli vnímané překážky rozvoje matematické gramotnosti žáků zůstávají při srovnání poznatků šetření ve školních letech 2017/2018 a 2019/2020 prakticky stejné (viz graf č. 17); negativní pohled na obsahovou přetíženost RVP mírně zesílil na úkor hodnocení (ne)zájmu žáků o vlastní vzdělávání.

GRAF 17 | Hlavní překážky rozvoje matematické gramotnosti žáků pohledem učitelů matematiky (podíl odpovídajících učitelů)

Další překážky rozvoje matematické gramotnosti žáků 6. ročníku základní školy byly uváděny méně často, poskytují však možné náměty pro úvahy o rozvoji matematické gramotnosti žáků:

- nedostatečná podpora žáků ze strany rodiny, ale také tlak ze strany rodičů na přípravu k přijímacím zkouškám na střední školu (nutnost učení na přijímací zkoušky);
- zvyšující se nesoustředěnost žáků, hledání rychlého řešení a nezáměr o pochopení souvislostí, včetně kontextu vlivu moderních technologií a klesající prestiže matematiky a logiky ve společnosti;
- chybějící motivace žáků v kontextu nastavení systému přijímání žáků na střední školu;
- snaha učitele probrat vše co nejrychleji vedoucí k „biflování“ postupu, nikoli k pochopení souvislostí s propojením výuky matematiky s praxí;